

Leesstrategieën

Leesstrategie	Doel	Werkwijze
Oriënterend lezen	Basisinformatie zoeken: <ul style="list-style-type: none">- teksttype,- schrijfdoel,- leesdoel,- leesverwachting.	Vormelijke tekstkenmerken bekijken: <ul style="list-style-type: none">- vormgeving,- verdeling,- illustraties,- ...
Globaal lezen	Het centrale thema (= hoofdonderwerp) zoeken en voorkennis oproepen	<ul style="list-style-type: none">- Titel lezen;- illustraties bekijken;- tussentitels, onderschriften, anders gedrukte woorden lezen;- bij korte teksten begin- en eindzin lezen, bij lange teksten inleiding en slot lezen.
Intensief lezen	De tekst volledig begrijpen om inhoudsvragen te beantwoorden	<ul style="list-style-type: none">- Tekst helemaal doorlezen en moeilijke woorden onderstrepen;- moeilijke woorden verklaren;- tekst een tweede maal lezen per alinea en per alinea de hoofdvraag formuleren;- antwoorden op de hoofdvragen kort in de tekst onderstrepen. Dat zijn de kernwoorden of hoofdzaken.
Zoekend lezen	Snel en efficiënt informatie zoeken in een tekst	<ol style="list-style-type: none">1 Tekst met tussenkopjes:<ul style="list-style-type: none">- tussenkopjes en anders gedrukte woorden lezen;- verder zoeken bij kopje dat iets met opdracht te maken heeft.2 Tekst zonder tussenkopjes:<ul style="list-style-type: none">- opdracht lezen;- eerste twee zinnen en laatste zin van elke alinea lezen;- verder zoeken in alinea die iets met opdracht te maken heeft.3 Gegevensbestanden:<ul style="list-style-type: none">- opdracht lezen;- rubrieken, tussentitels, letters, alfabet ... lezen;- verder zoeken bij rubriek, titel ... die iets met de opdracht te maken heeft.

Tekststructuren

Vaste structuur

Opsommende structuur

Opbouw en signaalwoorden

Bij de opsommende structuur volgen de verschillende elementen elkaar op zonder ander verband.

Men plaatst de elementen onder elkaar.
Meestal gebruikt men signaaltekens (nummers, streepjes, blokjes ...) om de structuur duidelijk te maken.

Het centrale thema is de titel van de tekst.

⇒ a en b

Beschrijvende structuur

In een tekst met een beschrijvende structuur staat beschreven hoe iets eruitziet, welke typische kenmerken het heeft, hoe het werkt ...

In dat soort teksten staan geen signaalwoorden, je kunt alleen naar de inhoud kijken.

⇒ b geeft uitleg over a

Chronologische structuur

Bij de chronologische structuur volgen de elementen elkaar chronologisch – in volgorde van de tijd – op.
Het ene element komt voor of na het volgende: wat eerst gebeurt staat dus meestal vooraan in de tekst, wat laatst gebeurt achteraan.

⇒ eerst a, vervolgens b

Signaalwoorden: eerst, vervolgens, dan, ten slotte, voor, na, nadien, vooraleer, later, nu, intussen, de volgende week, data, lang geleden, ooit, in de toekomst ...

Oorzaak-gevolgstructuur

Bij een oorzaak-gevolgstructuur is het ene element altijd de oorzaak en het andere het gevolg daarvan. Het ene element bouwt dus voort op het andere.

In één tekst kunnen verschillende oorzaken of gevolgen vermeld worden.

⇒ b volgt uit a

Signaalwoorden: omdat, daarom, want, met als resultaat, dus, hierdoor, daardoor, waardoor, zodat, doordat, het gevolg is, als gevolg hiervan, de redenen zijn ...